

נ.צ.: 17297.13320
גוש: 29997
הכרזת האתר: י-1810 עמ' 1289 13.3.72
IAA: 2949/47
רחוב: ---
תאור כללי: מערת קבורה
הקשר סביבתי: אתר בשולי המרקם האורבני

שמות אחרים: ירושלים, הר הצופים (מערב).

יעוד המקום: גן ארכיאולוגי פתוח.
בעלות: ?
מפעיל המקום: אין
שימוש כיום: פיתוח סביבתי עד גבול האתר. האתר ללא פיתוח

גודל: קטן מאוד, פחות מ- 1/2 דונם.
חפירות: וקסלר-בדולח ש' 1991.
ניצפות: נמוכה מאוד.
תיצפות: גבוהה מאוד.

תאור הממצאים:

באתר נחשפו ארבע מערות קבורה, בור מים ומקוה טהרה. שלב קדום:

מערה A: מערה בעלת חלל מרכזי, שבשלוש מדפנותיו נחצבו תשעה כוכי-קבורה. במרכז החלל בנוי ספסל דמוי האות ח. תקרת החלל (שנהרסה ברובה) איפשרה עמידה זקופה ונוחה. על גבי הספסל נמצאו שמונה גלוסקמות, וגלוסקמה נוספת נמצאה בכוך בדופן הצפונית. סמוך למערה נחשף בור מים חצוב ומטווח, בעל מתאר עגול, וכן מקוה טהרה. שלב מאוחר:

מערה B: מערה זו נחצבה מתוך הדופן המערבית של בור המים. פחת מוביל לאולם מרכזי, הנקשר באמצעות פתחים לשני חדרים קטנים. במערה נמצאו מספר גלוסקמות.

מערה C: מערה זו נחצבה בדופן המערבית של מקוה הטהרה שהוסב לשמש כחדר המבוא שלה, של מערה D ושל מערה נוספת. במערה נחצבה איצטבה, בורות עמידה וכוכים.

מערה D: מערה זו נחצבה בדופן המזרחית של מקוה הטהרה, והיא כוללת אולם, שחמישה כוכי קבורה נחצבו בדפנותיו. (ע"פ וקסלר-בדולח 1993)

מראה כללי, מערה A.

תקופות: חשמונאית, הרודיאנית.

רמת השתמרות: טובה.

ממצא מיוחד: גלוסקמות בעלות חרותות של שמות בעברית וביוונית.

פוטנציאל לחפירה עתידית: 1, 2, 3, 4, 5

מידע נוסף:

יחס אתר-סביבה:

המערה שולבה בפיתוח הנוף של עמדת התצפית הסמוכה לה מצפון. האתר משולב באופן נאה בסביבתו הקרובה, אולם לא ניתן להבחין במערה או בכל הכוונה אליה, לא מהכביש סביב האוניברסיטה ולא מהטיילת ואזור התצפית.

נגישות: נגישות לרכב עד לאתר.

שימור:

מצב השתמרות: טוב מאוד. באתר בוצעו עבודות שימור ושחזור מקיפות (1992) שכללו: פירוק בנייה משנית, שחזור קמרונות בעזרת שבלונה, סגירת כוכים מצידם הפנימי, הסדרת ניקוזים, שחזור טיח ועוד.

טכנולוגיות: חציבה בסלע, בניית אבן, ציפוי טיח.

מסקנות:

☐	ערך ארכיאולוגי מיוחד
☐	ערך היסטורי
☒	ערך דתי-תרבותי
☒	ערך אדריכלי/טכנו
☒	מייצג תקופה
☒	ערך נופי
☐	נדירות
☒	רמת השתמרות
☐	מקבץ
☐	פגיעות

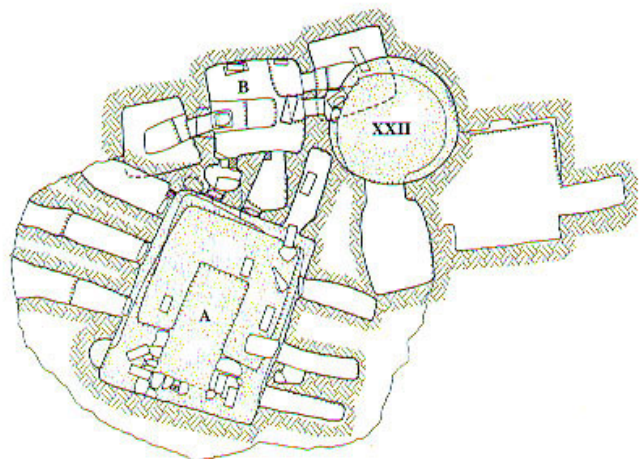
לאתר חשיבות מבחינה תרבותית, אדריכלית ונופית. לאתר פוטנציאל רב מבחינה דיסקטית. יש לדאוג לתחזוקה קבועה באתר ובסביבתו. יש להסדיר שילוט הסבר באתר וכן שלטי הכוונה. אין לאפשר הקמת מבנים המפריעים למבט החופשי מהאתר לכיוון דרום.

היחס לאתרים נוספים בסביבה הקרובה: בקרבת האתר מצויה 'מערת ניקנור' (33).

ייתכנות תיירותית: גבוהה, ברמה עירונית. בשל הנגישות הרבה וכן בשל העדר התקרה, למערה פוטנציאל רב מבחינה דיסקטית לשם הדגמת תרבות הקבורה בתקופה הרודיאנית.

ביבליוגרפיה:

סקר ירושלים [102] אתר 259.
וקסלר-בדולח ש', ח"א 100 : 61-63
וקסלר-בדולח ש', עתיקות 35 : 23-54
Arieli R. Atiqot 35:37-42

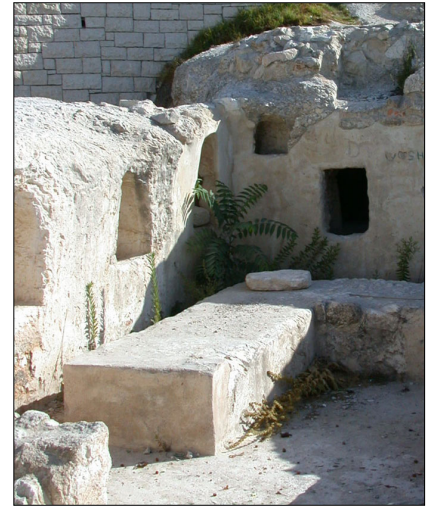
תכנית, מתוך: וקסלר-בדולח ש', עתיקות 35 : 23

ממלא הנתונים:
שחר פוני - אדריכל
יוחנן (גיון) זליגמן - ארכיאולוג

תאריך עדכון: סתיו 2003

מבט מערבה מהתצפית, צפונית לאתר (בסמוך).

ספסל אבן, כוכי קבורה

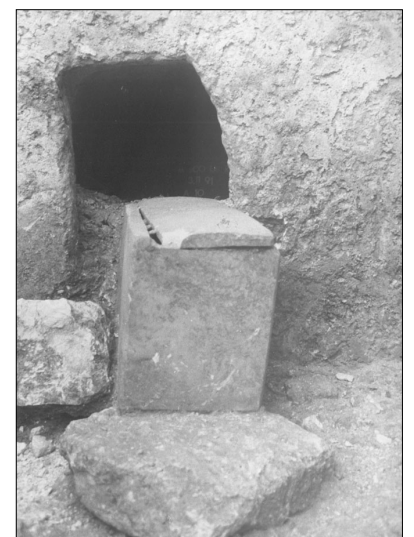
האתר בסביבתו הקרובה.

האתר בזמן החפירה, מתוך ארכיון הצילומים של רשות העתיקות

מבט על פתח מערכת B.

גלוסקמה וכוכ קבורה